

Sākusies pieteikšanās konkursam «Sakoņtākais īpašums Preiļu novadā»

Preiļu novada dome aicina iedzīvotājus piedalīties konkursā «Sakoņtākais īpašums Preiļu novadā». Konkurss jāpiesakās līdz 15. jūlijam, aizpildot pieteikuma veidlapu un iesniedzot to Preiļu novada domes Apmeklētāju pieņemšanas un informācijas centrā vai pagastu pārvaldēs.

Konkursam pieteikto objektu vērtēšana notiks jūlija pēdējā nedēļā, konkursa uzvarētāju apbalvošana – Preiļu pilsētas svētkos.

Ar konkursa nolikumu var iepazīties mājaslapā www.preili.lv, turpat ir atrodamā arī pieteikuma veidlapa. Papildu informācija, zvanot Vitai Biezaitei, tālrunis – 28367578.

Preiļu svētkos apzināsim citviet dzīvojošos novadniekus

Preiļu pilsētas svētki ik gadu ir lielākais un nozīmīgākais notikums novadā, kas pulcē ne vien vietējos iedzīvotājus un tūristus, bet arī mūsu novadniekus, kuru ceļi ir aizveduši uz dzīvi citviet. Šis ir laiks, kad daudzi vismaz reizi gadā apciemo dzimtās mājas, tiekas ar radniekiem un kopā dodas baudīt bagātīgo kultūras pasākumu programmu pilsētā.

Preiļu pilsētas svētki un V Starptautiskais Autorleļļu festivāls šogad notiks no 16. līdz 18. augustam, bet pasākuma kulminācija, kā ik gadu, ir sestdienā. Pēc rīta rosmes un modināšanas pilsētas mikrorajonos visi laipni aicināti uz Turgus ielu, par ko šajā dienā būs pārvērties Raiņa bulvāris. Turgus ielā no plkst. 9 līdz 14 darbosies Preiļu novada TIC organizēta Novadnieku telts «Lepns dzimis Preiļu novadā», kurā aicināsim bijušos Preiļu novada iedzīvotājus atzīmēties un palepoties ar sevi! Mēs ticam, ka šajā novadā ir dzimušas daudzas arī mūsdienu personības! Varbūt mūsu ceļi vēl var krustoties un tieši tu vari sniegt kādu atbalstu vai padomu jomā, ko pārzini vislabāk? Varbūt tev ir talants, kas varētu būt nozīmīgs arī mums, te dzīvojošiem un strādājošiem?

Visiem bijušajiem Preiļu novada iedzīvotājiem, kas telti aizpildīs kontaktu anketas, būs iespēja piedalīties loterijā (17. augustā plkst. 13.45 turpat teltī) un laimēt mūsu novada uzņēmēju balvas, kas kā mīļa piemiņa sildīs arī jūsu tagadējā dzīvesvietā.

Iveta Šņepste, Preiļu novada TIC vadītāja

Jauna stāvlaukuma izbūve

Biedrība «Preiļu nevalstisko organizāciju centrs» saņēmusi atbalstu projekta «Piebraucamā ceļa un autostāvvietas izbūve biedrības «Preiļu nevalstisko organizāciju centrs» pakalpojumu pieejamības uzlabošanai» (projekta iesnieguma Nr. 18-03-AL21-A019.2204-000003) īstenošanai.

Projekts tika iesniegts Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Latvijas Lauku attīstības programmas 2014. – 2020. gadam apakšpasākumā «Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju».

Projekta mērķis ir izbūvēt piebraucamo ceļu, stāvlaukumu un gājēju ietvi pie «Preiļu nevalstisko organizāciju centra» Kooperatīva ielā 6.

Esošā teritorija pašlaik tiek izmantota vieglo automašīnu novietošanai, bet teritorija nav labiekārtota, automašīnu stāvvietas nav organizētas.

Stāvlaukumā paredzētas 16 vieglo automašīnu stāvvietas un 2 stāvvietas invalīdiem ar ratiņiem. Laukumam un ietvei plānots bruģa segums, bet pieslēgums pie Lauku ielas seguma – esošais asfalts.

Projektā paredzēta segumu un zaļās zonas atjaunošana, kā arī apgaismojuma balsta uzstādīšana pie autostāvvietas ar pieslēgumu no Lauku ielas apgaismojuma tīkla.

Projekta sagatavošanas posmā tika veikta cenu aptauja par saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu. Tika izvēlēts pakalpojuma sniedzējs SIA «AVERITA» par kopējo summu EUR 36 070,83, no kuras publiskais finansējums ir EUR 22 500, savukārt, līdzfinansējumu EUR 13 570,83 nodrošina Preiļu novada dome.

Ineta Liepniece,
biedrības «Preiļu nevalstisko organizāciju centrs» direktore

89 skolēniem nodrošināts darbs vasaras brīvlaikā

Jau vairākus gadus Preiļu pašvaldība novada skolēniem piedāvā iespēju vasaras brīvlaika daļu izmantot lietderīgā darbā savā pilsētā vai lauku ciemos.

Pašvaldība aicināja skolēnus vecumā no 15 līdz 17 gadiem, kuri mācās Preiļu novada pašvaldības dibinātajās vispārīgizglītojošās mācību iestādēs un kuru dzīvesvieta deklarēta Preiļu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā, pieteikties pasākumam ar mērķi apgūt nepieciešamās darba iemaņas un iegūt darba pieredzi.

Kopumā tika saņemti 100 pieteikumi, tos visus izvērtēja pašvaldības izveidota darba grupa sešu locekļu sastāvā. Pamatojoties uz Preiļu novada domes «Noteikumiem par kārtību, kādā organizējami skolēnu nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā Preiļu novadā» un izvērtējot iesniegumus, tapis zināms, ka iespēja piedalīties nodarbinātības pasākumos ir nodrošināta 89 skolēniem, kuri atbilda noteiktajiem kritērijiem. Darbam vasarā Preiļu pilsētā iesaistīsies 69 skolēni, Preiļu pagastā – 2, Pelēču pagastā – 7 un Saunas pagastā – 11.

Skolēnu iesaistīšanu nodarbinātības pasākumos vasaras brīvlaikā nodrošina sekojošās pašvaldības iestādes – Preiļu 1. pamatskola, Preiļu 2. vidusskola, Mūzikas un mākslas skola, Bērnu un jauniešu sporta skola, Preiļu Galvenā bibliotēka, PII «Pasaciņa»,

Pansionāta «Preiļi» iemūtnieki bauda vasaru aprūpētāju un viņu palīgu – skolēnu – pavadībā

Tūrisma informācijas centrs, Vēstures un lietišķās mākslas muzejs, Labklājības pārvalde, Pansionāts «Preiļi», Preiļu novada dome, Kultūras centrs, Preiļu pagasta pārvalde, Saunas pagasta pārvalde un Pelēču pagasta pārvalde.

Nodarbinātības pasākumos iesaistītie skolēni katrs strādās desmit darba dienas ne vairāk kā četras stundas dienā, saņemot atlīdzību par paveikto darbu, kura noteikta atbilstoši Darba likumā noteiktajam prasībām.

Organizējot skolēnu nodarbinātību vasaras brīvlaikā, pašvaldība piedāvā skolēniem gūt pirmo darba pieredzi, sniegt izpratni par profesijām un nepieciešamo zinā-

šanu līmeni tajās, darba saturu, pienākumiem, perspektīvu. Jauniešiem tiek dota iespēja lietderīgi pavadīt vasaras brīvdienas un papildināt savus finanšu līdzekļus. Daži skolēni projektā piedalās pirmo reizi, bet daži strādā vasarā jau ne pirmo gadu. Kā atzīst paši pasākuma dalībnieki, tā ir gan laba iespēja lietderīgi pavadīt vasaras brīvlaiku, gan arī labāk izprast iestāžu darbu un gūt pieredzi, kas varētu noderēt nākotnē.

Nodarbinātības pasākumi novadā norisināsies no 3. jūnija līdz 30. augustam.

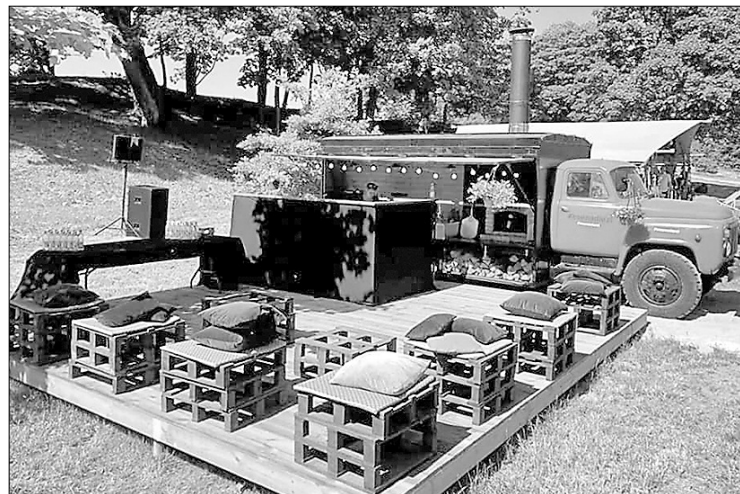
Jolanta Upeniece,
Preiļu novada domes mājaslapas satura redaktore

Pašvaldība nosaka ielu tirdzniecības vietas

Preiļu novada domes kārtējā sēdē deputāti pieņēma lēmumu atļaut ielu tirdzniecību no treileriem brīvajā laukumā pie Preiļu Galvenās bibliotēkas, adrese – Turgus laukums 11. Atbilstoši Preiļu novada Būvvaldes izstrādātajai shēmai tirdzniecībai no treileriem noteiktas trīs pastāvīgas tirdzniecības vietas. Tās tirgotājiem būs jāiekārto saskaņā ar prasībām, kas nosaka treileru tirdzniecības vietu izvietojumu un noformēšanu.

Preiļu novada Būvvaldes vadītājs Andrejs Anins pastāstīja, ka tirdzniecības vietas noteiktas sakarā ar pastiprinātu interesi par ielu tirdzniecību Preiļu pilsētā, īpaši vasaras periodā. Pirms lēmuma pieņemšanas Preiļu novada Būvvalde ierosināja treileru vietu izvietojumu pilsētā un to potenciālo vizuālo veidolu, jo svarīgs nosacījums ir jaunveidojamo objektu arhitektoniska iekļaušanās pilsētvidē.

Andrejs Anins atzīst, ka šobrīd, domājot par iedzīvotāju ērtībām un pilsētas vizuālo izskatu, ielu tirdzniecībai no treileriem ir nepieciešama cita pieeja. Treilerus ir svarīgi ne tikai izdevīgi novietot, bet līdztekus tam veidot pievilcīgu vidi – ar terasi, lai pircējs viegli varētu piekļūt treilerim un, ja nepieciešams, lai vienlaicīgi būtu radīta iespēja uz vietas nobaudīt tirgotāju

Šādu izskatu pilsētā varētu iegūt ielu tirdzniecības vieta no treilera

piedāvāto produktu. Visi tirgotāji, kuri šobrīd ir izteikuši vēlmi veikt tirdzniecību no treileriem, ir ēdināšanas pakalpojumu sniedzēji. Mūsdienās klasiskais variants, kad cilvēks atnāk, nopērk preci un iet prom, bieži nedarbojas. Parasti pastāv papildu vajadzība – apsēties un izlietot iegādāto produktu.

Domes sēdē tika pieņemts lēmums arī par vienas vienkāršotās papildu ielu tirdzniecības vietas noteikšanu Brīvības ielā 4, Preiļos. Kā paskaidroja Andrejs Anins, no iedzīvotājiem, kuri vēlas pārdot savu saražoto produkciju, tika saņemti vienkāršotās ielu tirdzniecības iesniegumi, un pašvaldība noteica pagaidu ielu tirdzniecības

vietu atbilstoši tam pašam veidolam, kā tas ir jau iepriekš norādītajās 6 tirdzniecības vietās. Papildu noteiktā ielu tirdzniecības vieta saskaņota ar nekustamo īpašumu īpašniekiem.

Domes lēmumi par ielu tirdzniecību pieņemti atbilstoši Preiļu novada saistošajiem noteikumiem «Par ielu tirdzniecības un tirgus statusa piešķiršanas kārtību Preiļu novadā» un Ministru kabineta noteikumiem «Noteikumi par tirdzniecības veidiem, kas saskaņojami ar pašvaldību un tirdzniecības organizēšanas kārtību».

Maija Paegle,
Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Pelēchos ierīkots jauns bērnu rotaļu laukums

Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Latvijas Lauku attīstības programmas 2014. – 2020. gadam apakšpasākuma «Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītās vietējās attīstības stratēģiju» ietvaros 2018. – 2019. gadā realizēts projekts «Bērnu rotaļu laukuma ierīkošana Pelēču pagastā».

Projekta kopējā summa – 30328,03 eiro (ar PVN), attiecināms izmaksas sastāda 25000 eiro, publiskais finansējums – 22500 eiro, pašvaldības privātais finansējums – 5328,03 eiro.

Rotaļu laukuma ierīkošanas darbus veica SIA «Spero», tehniskā projekta autors – Arvils Pundurs.

Jaunais rotaļu laukums ir ierīkots pie Pelēču pamatskolas, bet pieejams ne tikai Pelēču pagasta iedzīvotājiem, bet arī visiem novada cilvēkiem.

Projekta realizācijas rezultātā ir uzlabota Pelēču ciemata infrastruktūra un sakārtota vide, dažādota pagasta ģimeņu un bērnu aktīvā atpūta dabā, veicinot veselīgu dzīvesveidu un paaugstinot pagasta iedzīvotāju dzīves līmeni.

Iveta Stašulāne, Pelēču pagasta pārvaldes vadītāja

Deju kopa «Gaida» saņem «Grand Prix» festivālā Lietuvā

Apsveicam Preiļu novada kultūras centra un J. Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas deju kopas «Gaida» dejotājus un kopas vadītāju Gaidu Ivanovu! Pavisam nesen, piedaloties Latvijas un Lietuvas deju festivālā – konkursā «BALTIC AMBER ANYKŠČIAI 2019», deju kopa «Gaida» ieguva galveno – «Grand Prix» balvu. Festivālā piedalījās deju kopas 1. klašu un 5. – 6. klašu deju kolektīvi, katrā konkursa dejā iegūstot 1. vietu.

Šobrīd deju kopa rāda savu meistarību un priecē skatītājus starptautiskajā folkloras festivālā «PRIMORSKO 2019», kas norisinās no 23. jūnija līdz 30. jūnijam Bulgārijā.

Ceļa izdevumu segšanai braucienam uz Bulgāriju tika izmantots Valsts kultūrkapitāla fonda piešķirtais finansējums 1500 eiro apmērā, kā arī Preiļu novada domes budžeta līdzekļi 1400 eiro, par ko deputāti bija nobalsojuši kārtējā domes sēdē.

Maija Paegle

Apstiprināts Preiļu Galvenās bibliotēkas iesniegtais projekts VKKF 2. kultūras projektu konkursā

Vasara Preiļu Galvenajai bibliotēkai sākusies ar priecīgu ziņu no Valsts Kultūrkapitāla fonda – apstiprināts literatūras nozarei sniegtais projekts «Rakstītājs – lasītājs – bibliotēka».

Ņemot vērā to, ka bibliotēka kļūst par ļoti «būtisku puzles gabaliņu» lielajā grāmatas ceļā pie lasītāja, ar šī projekta palīdzību veicināsim izpratni par grāmatas tapšanas procesu, par radītā daiļdarba ceļu no autora līdz grāmatai lasītāja rokās, tuvināsim rakstītāju un lasītāju, tiem abpusēji bagātinoties.

Projekta norises laiks – no 1. augusta līdz 15. oktobrim. Projekta ietvaros paredzētas tikšanās ar 4 autoriem: Zani Zustu – žurnālisti, bērnu grāmatu autori, izdevniecības «Ucipuci» vadītāju un grāmatas «Tarakāni manā galvā» autori, Valdi Atālu – Preiļu novadnieku, dzejnieku, dziesminieku, gleznotāju un prozaikā, Oskaru Orlovu ar segvārdu Raibīs – dzejnieku, rakstnieku, multimākslinieku, Latvijas Literatūras gada balvas nominantu, dziedātāju, mūzikas autoru, latgaliešu kultūras gada balvas «Boņuks» laureātu, Ivetu Rēdlihu – spriedzes romāna «Vēl viena dziļa ieelpa» autori.

Velta Popa, projekta vadītāja, PGB galvenā bibliotekāre

Pašvaldība iesaistīsies projektā, veicinot pozitīvas pārmaiņas kopienas attīstībā

30. maija domes sēdē deputāti skatīja biedrības «Izglītības iniciatīvu centrs» iesniegtu ar piedāvājumu pašvaldībai iesaistīties projektā «Darbīgās kopienas» ar mērķi attīstīt izglītības iestāžu un vietējās sabiedrības sadarbības prasmes un iesaistīšanās iespējas darbīgu vietējo kopienu izveidei un sociālās uzņēmējdarbības veicināšanai. Deputāti vienbalsīgi pieņēma lēmumu slēgt sadarbības līgumu par projekta realizēšanu Preiļu novadā, nosakot Preiļu novada Izglītības pārvaldi par atbildīgo projekta īstenošanā.

Galvenās projekta aktivitātes būs apmācību programmu izstrāde

un semināri pedagogiem un kopienu grupām, Kopienu resursu centru izveide un iekārtošana, to darbības plānošana, vietējo kopienu mobilizēšanas un aktivizēšanas pasākumu organizēšana Kopienu resursu centros, atbalsta materiālu izstrāde, sociālās uzņēmējdarbības popularizēšanas pasākumi, simpoziji un citi labās prakses pasākumi, partneru tikšanās un citi pasākumi.

Projekta mērķa grupas: tiešā mērķa grupa – pirmsskolu un skolu pedagogi, netiešā mērķa grupa – vietējās kopienas aktīvisti (vecāki, pašvaldību institūciju darbinieki, NVO, mediji u.c.).

Projektā plānotie galvenie rezultāti – izglītoti pedagogi un mo-

bilizēta vietējā kopiena, izveidots Kopienu resursu centrs, tajā noorganizēti kopienu pasākumi, izstrādāti atbalsta materiāli (vadlīnijas u.c.), popularizēta sociālā uzņēmējdarbība, iniciēta un veicināta darbīgu vietējo kopienu izveide.

Projekts tiks realizēts četrās Latgales reģiona pašvaldībās līdz 2021. gada 28. februārim. Projektu finansiāli atbalsta British Council pārstāvniecība Latvijā. Preiļu novada domes līdzfinansējums sastāda 1000 eiro, kas paredzēti no 2019. gada novada budžeta sadaļas «Atbalsts sociālajai aizsardzībai».

Jolanta Upeniece,

Preiļu novada domes mājaslapas satura redaktore

Preiļu novada dome neizsniegs atļauju jaunas azartspēļu vietas atvēršanai

Preiļu novada domes sēdē deputāti izskatīja SIA «LVBet» iesniegtu atļaujas izsniegšanai azartspēļu organizēšanas vietas atvēršanai Rīgas ielā 4d, Preiļos, tirdzniecības centra «Oga» telpās. Klātesošo deputātu viedoklis bija vienots, un tika pieņemts lēmums atteikties izsniegt atļauju azartspēļu organizēšanai tirdzniecības centra «Oga» telpās.

Izvērtējot atļaujas izsniegšanu, pašvaldībai ir pamats uzskatīt, ka SIA «LVBet» azartspēļu organizēšana Rīgas ielā 4d, Preiļos, rada būtisku Preiļu novada iedzīvotāju interešu aizskārumu, jo tika ņemta vērā ne tikai konkrētā vieta, bet arī tās tuvākā apkārtnē.

Tirdzniecības centrs «Oga» piedāvā daudzveidīgu pakalpojumu klāstu – tur izvietoti veikali, picērija, kafējnīca, aptieka. Ikdienā tirdzniecības centrā notiek intensīva iedzīvotāju, arī nepilngadīgo personu, pārvietošanās. Izsniedzot atļauju azartspēļu organizēšanai, tiktu paplašināts Preiļu pilsētas azartspēļu klāsts, tādējādi azartspēlēs papildus varētu tikt iesaistīti jauni spēlētāji. Lielākas iespējas azartspēlēs būtu iesaistīti tieši personas, kuras apmeklē tirdzniecības centru, un tas negatīvi ietekmētu gan viņus pašus, gan viņu ģimenes, gan sabiedrisko kārtību un drošību šajā pilsētas daļā. Turklāt netiktu nedz novērsts, nedz arī samazināts risks, ka azartspēļu organizēšanas vietā varētu nokļūt tās personas, kurām nav nolūka doties uz azartspēļu vietu, un tādējādi netiktu nodrošināts Azartspēļu likumā noteikto ierobežojumu mērķis – novērst, samazināt (vai vismaz nepalielināt) no azartspēlēm atkarīgo personu skaitu.

Pagājušajā gadā, pirmreizēji

gatavojoties izskatīt SIA «LVBet» iesniegtu par atļaujas izsniegšanu azartspēļu organizēšanai Rīgas ielā 4d, pašvaldība no 2. jūlija līdz 1. augustam organizēja iedzīvotāju aptauju, kurā savu viedokli izteica 590 respondenti. Aptaujas dati parādīja, ka 91% respondentu noraidīja ieceri atvērt jaunu azartspēļu vietu pilsētā – tirdzniecības centra «Oga» telpās, un tikai 9% respondentu atbalstīja azartspēļu organizēšanas vietas atvēršanu aptaujā norādītajā adresē.

Lai iegūtu papildu informāciju jautājuma izskatīšanai, pašvaldība lūdza Valsts policiju sniegt informāciju par kārtības nodrošināšanu jau esošajās Preiļu pilsētas azartspēļu organizēšanas vietās «Fēnikss Laimētava», Brīvības ielā 27, un SIA «Joker Ltd», Turgus laukums 3a. Saņemtajā vēstulē norādīts, ka no 2017. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirknī kopumā ir reģistrēti 93 notikumi, kas saistīti ar dažādiem sabiedriskās kārtības pārkāpumiem esošajās azartspēļu vietās Preiļu pilsētā. Vēl vienas spēļu zāles atvēršana ir uzskatāma par drošības riska objektu un negatīvi ietekmētu esošo situāciju sabiedriskās kārtības jomā pilsētā. Valsts policijas pārstāvji atzina, ka izvēlēta iespējamā azartspēļu vieta atrodas tiešā tuvumā dzīvojamu māju kvartāliem, tā ir populāra iepirkšanās un atpūtas vieta, līdz ar to ir pamats uzskatīt, ka izdarītie pārkāpumi negatīvi ietekmētu iedzīvotāju mieru un drošību. Azartspēļu vietas vizuālā reklāma varētu ietekmēt nepilngadīgo personu psihi, pievērsot jaunos cilvēkus azartspēļu atkarībai.

Finanšu ministrija ir sagatavo-

jusi projektu «Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādnes 2019. – 2026. gadam», kas ir izsludināts valsts sekretāru sanāksmē 2019. gada 10. janvārī. Minētajā projektā ir akcentēts, ka personas, kas piedalās azartspēlēs un izlozēs, ir pakļautas riskam. Azartspēļu atkarība jeb patoloģiska tieksme uz azartspēlēm saskaņā ar Starptautisko slimību klasifikāciju raksturojas ar biežām un atkārtotām azartspēļu epizodēm, kas ieņem galveno vietu cilvēka dzīvē un atstāj kaitīgu ietekmi uz viņa sociālās, profesionālās un ģimenes dzīves vērtībām, kā arī viņa materiālo stāvokli.

Atbilstoši Ziemeļamerikas azartspēļu atkarības palīdzības fonda 2016. gada pētījumam visjutīgākā sabiedrības daļa, kas ir visaugstākajā atkarības riska grupā, ir iedzīvotāji vecumā no 16 līdz 24 gadiem un no 35 līdz 44 gadiem. Līdzīgus datus attiecībā uz grupu, kas tiek pakļauta visaugstākajam riskam, ir identificējis Turgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS savā 2016. gada veiktajā aptaujā.

Minētie dati viennozīmīgi norāda uz nepieciešamību sistēmiski nodrošināt preventīvus, kā arī atkarību mazinošos pasākumus azartspēļu un izložu organizēšanas procesā.

Azartspēļu likumā paredzēto ierobežojumu mērķis nav tikai novērst atkarības no azartspēlēm izraisīšanas risku un iespēju, bet arī nodrošināt, ka azartspēles netiek organizētas vietās, kuru būtība, mērķis un uzdevumi nav un nevar būt saistīti ar azartspēļu organizēšanu un dalību tajās.

Maija Paegle,

Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Pašvaldība turpina finansiāli atbalstīt jaunu ūdensapgādes un kanalizācijas pieslēgumu ierīkošanu

Kārtējā domes sēdē domnieki piešķīra pašvaldības līdzfinansējumu 400 eiro apmērā divu dzīvojamu māju Preiļu pilsētā ūdensvada un kanalizācijas pieslēgumu ierīkošanai.

Lēmums tika pieņemts saskaņā ar 2017. gada 7. jūlijā pieņemtajiem Preiļu novada domes saistošajiem noteikumiem «Par pašvaldības līdzfinansējumu īpašumu pieslēgšanai centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai Preiļu novadā pēc iedzīvotāju (dzīvojamu ēku īpašnieku) ierosinājuma» un dzīvojamu māju

īpašnieku iesniegumiem.

Šī gada pašvaldības budžetā šai aktivitātei ir atvēlēti 15000 eiro. Šogad iespēju saņemt pašvaldības atbalstu paspējušas izmantot trīs mājāsaimniecības.

Atgādinām iedzīvotājiem, ka domes saistošie noteikumi paredz no jauna veidojamiem pieslēgumiem pašvaldības līdzfinansējumu 20 eiro apmērā par vienu garuma metru katra pieslēguma izbūvei gan ūdensapgādes, gan kanalizācijas tīklam, bet kopumā ne vairāk kā 400 eiro uz vienu mājāsaimniecību.

Apkopotā statistika liecina, ka ik gadu pieaug novada iedzīvotāju atsauceība pieteikto objektu skaita ziņā. Pateicoties saistošajiem noteikumiem, tiek atvieglota un uzlabota centralizētā ūdensvada un kanalizācijas pakalpojuma pieejamība pašvaldības iedzīvotājiem, kā arī samazināts vides piesārņojums. Saistošie noteikumi pieejami pašvaldības mājaslapā www.preili.lv.

Jolanta Upeniece,

Preiļu novada domes mājaslapas satura redaktore

Jauna pieredze un panākumi Minskas atklātajā robotikas turnīrā

No 31. maija līdz 2. jūnijam Preiļu robotikas kluba pārstāvji piedalījās «VII Minskas atklātajā robotikas turnīrā», kas notika Baltkrievijas galvaspilsētas Expo centra hallē.

Sacensībās piedalījās vairāk kā 1000 dalībnieki. Mūsu komanda pārstāvēja ne tikai Preiļu robotikas klubu un Robotu skolu, bet arī valsti, jo bijām vienīgie pārstāvji no Latvijas.

Armands Upenieks, startējot Līnisekošanas PRO disciplīnā, izcīnīja 1. vietu un Mini sumo disciplīnā tika ieņemtas visas goda pjedestāla vietas!

Šo panākumu palīdzēja kalīdzēt arī Aldis Buks un citi kluba dalībnieki t.sk. Matīss Buks, Matīss Dambītis, kuri dažādu iemeslu dēļ nevarēja piedalīties šajās sacensībās. Lepojamies ar visiem mūsu robotikas entuziastiem, īpaši Armandu Upenieku!

Trīs dienu garumā sacensībās guvām daudz un dažādus iespaidus gan par sacensību organizēšanu, gan robotu būvēšanu, iepazīnāties ar Baltkrievijas paveikto un mērķiem robotikas, elektronikas un programmēšanas jomās. Tika nodibināti kontakti ne tikai ar Baltkrievijas robotikas entuziastiem, bet arī Ukrainas un Krievijas kolēģiem.

Pēc mūsu uzaicinājuma kolēģi no Minskas šī gada janvārī bija ieradušies uz Preiļu robotikas čempionātu, pēc kura saņēmām uzaicinājumu piedalīties Minskas sacensībās. Paldies Baltkrievijas kolēģiem par viesmīlīgo uzņemšanu un labu sacensību organizāciju!

Juris Erts, robotikas kluba darba organizators

9. jūlijā notiks Pelēču ezera purva dabas aizsardzības plāna sabiedriskā apspriešana

2019. gada 9. jūlijā plkst. 13.00 Preiļu novada Pelēču pagasta pārvaldē Liepu ielā 6, Pelēčos notiks dabas lieguma «Pelēču ezera purvs» dabas aizsardzības plāna sabiedriskā apspriešana. Dabas liegums (Natura 2000 teritorija) atrodas Preiļu novada Pelēču pagastā, Pelēču ezera rietumu krastā, aizņem 12 ha un izveidots pārejas purva un retu augu sugu aizsardzībai. Plāns izstrādāts 12 gadu periodam.

Ar plānu var iepazīties Dabas aizsardzības pārvaldes internetā vietnē www.daba.gov.lv, sadaļā Tēmas – Sabiedrības līdzdalība – Publiski apspriežamie dokumenti un Pelēču pagasta pārvaldē. Rakstiskus priekšlikumus var iesniegt līdz 2019. gada 23. jūlijam, sūtot uz tālāk norādīto e-pasta vai pasta adresi.

Plāns tiek izstrādāts projekta LLI-306 «Dabas

daudzveidības saglabāšana LV-LT pārrobežu reģiona mitrājos, izmantojot daudzveidīgus apsaimniekošanas pasākumus» (Atvērtā ainava) ietvaros. Projekta līdzfinansējums no Eiropas Reģionālās attīstības fonda ir EUR 318212,63.

Plānu Dabas aizsardzības pārvaldes uzdevumā izstrādā Latvijas Botāniķu biedrība, adrese: Berģu iela 147, Rīga, LV-1024.

Plāna izstrādes vadītāja – Agnese Priede, tālrunis: 29640959, e-pasts: agnesepriede@hotmail.com.

Kļūsti par līdzgaitnieku Valsts probācijas dienesta klientiem

Valsts probācijas dienesta Latgales reģionālās struktūrvienības Preiļu nodaļa vēlas uzrunāt aktīvus, radošus un sociāli atbildīgus cilvēkus kļūt par līdzgaitniekiem Valsts probācijas dienesta klientiem.

Līdzgaitniecība ir brīvprātīgs process, kurā noteikta cilvēku grupa – līdzgaitnieks, jauniešs (aizbilstamais) un koordinators – apzināti sadarbojas kopēju mērķu sasniegšanai: saturīgai brīvā laika pavadīšanai, jaunu prasmju un iemaņu apguvei, atbalsta un padomu sniegšanai problēmu risināšanā. Līdzgaitniecība ir ilgtermiņa darbs, kas notiek regulāri tiekoties ar likumpārkāpēju. Līdzgaitnieku darbs palīdz atsvērt negatīvu ietekmējošu draugu un paziņu ietekmi, sniedz pozitīvu uzvedības piemēru, kā arī stiprina likumpārkāpēja spējas dzīvot sabiedrībā, nepārkāpjot likumu.

Brīvprātīgais līdzgaitnieks var būt nozīmīgs atbalsts notesātajām personām, palīdzot risināt dažādus praktiskus jautājumus. Brīvprātīgais darbs ir nenovērtējams, jo tā ir cilvēku gatavība savā brīvajā laikā sniegt atbalstu, ar savu piemēru un pieredzi likumpārkāpējam parādīt citus ceļus un iespējas.

Prasības brīvprātīgajam: gatavība sniegt atbalstu likumpārkāpumus izdarījušām personām, vismaz 18 gadu vecums, augsta atbildības izjūta, prasme patstāvīgi plānot savu laiku.

Brīvprātīgā ieguvumi: kriminālās justīcijas speciālistu vadītas mācības, pastāvīgs nozares profesionāļu atbalsts brīvprātīgā pienākumu veikšanā, zināšanu paplašināšana par valsts pārvaldes darbu, iespēja dalīties ar savām zināšanām un prasmēm, pieredze atbalsta pasākumu organizēšanā sociālās atstumtības riskam pakļautām personām.

MĒS BŪSIM PRIECĪGI SAZINĀTIES AR TEVI un sniegt plašāku informāciju, satiekoties klātienē Valsts probācijas dienesta Latgales reģionālās struktūrvienības Preiļu nodaļā Talsu ielā 2a, Preiļos, Preiļu novadā, LV-5301 vai Liepu ielā 2, Līvānos, Līvānu novadā, LV-5316.

Kontaktpersonas: Aija Vagale, tālrunis 28321173, e-pasts: aija.vagale@vpd.gov.lv, Kristīne Sorokina, tālrunis 26304665, e-pasts: kristine.sorokina@vpd.gov.lv

Preiļu novada pašvaldības vadītāja pateicas senioru festivāla dalībniekiem

16. jūnijā Daugavpils novada Višķu pagasta estrādē norisinājās Latgales novada 17. senioru dziesmu un deju festivāls «Saulei pretī mūžu ejot». Preiļu novadu festivālā pārstāvēja Preiļu novada Kultūras centra senioru vokālais ansamblis «Virši» un Preiļu novada Kultūras centra senioru deju kolektīvs «Brūklenājs».

17. jūnijā Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda visus Preiļu novada seniorus – festivāla dalībniekus – aicināja uz pateicības pasākumu Preiļu novada Labklājības pārvaldes zālē. Par aktīvu dalību Latgales novada senioru festivālā Preiļu novada pašvaldības Pateicības saņēma Preiļu novada Kultūras centra senioru vokālā ansambļa «Virši» vadītāja Santa Karīna Oša un Preiļu novada Kultūras centra senioru deju kolektīva «Brūklenājs» vadītāja Valentīna Brice. Par aktīvu organizatorisko darbu Latgales novada senioru festivāla sagatavošanā Pateicība tika pasniegta Preiļu novada Pensionāru biedrības valdes priekšsēdētājas vietniecei Marijai Briškai. Preiļu novada pensionāru biedrības pārstāve Janīna Eiduka un biedrības «Mūsmājas» pensionāru kultūras darba organizatore Elma Aksjonova saņēma Pateicības par aktīvu darbu kultūras pasākumu organizēšanā novada senioriem.

Sirsnīgs paldies izskanēja ikvienam novada senioram, kurš bez atbildības un brīvprātīgi iesaistās pašdarbības kolektīvos, piedalās koncertos un kuplīna pasākumos gan Preiļu novadā, gan citās Latvijas pašvaldībās.

Festivāla dalībnieki savukārt pateicās Preiļu novada domei, priekšsēdētājai Marutai Plivdai par piešķirtajiem līdzekļiem un atbalstu pensionāru pasākumu organizēšanā. Senioru 'paldies' izskanēja arī pašvaldības darbiniekiem, kuri palīdz un atbalsta pensionāru brīvā laika aktivitātes.

Maija Paegle

Preiļu novadā aktīvi norisinās projekts «PROTI un DARI!»

Preiļu novads nu jau trīs gadus ir iesaistījies projektā «PROTI un DARI!» Nr. 8.3.3.0/15/I/001. Projekta mērķis ir attīstīt NEET jauniešu prasmes un veicināt viņu iesaisti izglītībā: aroda apguvē pie amata meistara, nodarbinātībā, īstenotajos Jauniešu garantijas projektu pasākumos, NVA īstenotajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos, kā arī nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā.

Projektā aktīvi darbojas 10 jaunieši, kuri apgūst dažādas prasmes autovadītāju kursos, manikīra, vizāžista un stilista prasmes, floristikas un foto pamatus. Katrs jauniešs tiek iesaistīts projektā uz laiku no 2 līdz 6 mēnešiem. Ar katru jauniešu notiek individuāls darbs, tiek izstrādāta katram sava individuālā programma, vadoties pēc jaunieša iespējām, vajadzībām un interesēm. Ar katru jauniešu strādā mentors un programmas vadītājs, un pēc vajadzības tiek piesaistīti arī speciālisti – karjeras konsultants, psihologs, jaunatnes darba speciālists, uzņēmējdarbības konsultants, sporta treneris un citi nodarbību vadītāji. Jauniešiem ir iespēja veikt brīvprātīgo darbu dažādās iestādēs, kā arī uzņēmumos «ēnot» dažādu profesiju pārstāvjus

un iepazīties ar dažādām profesijām, kurās, iespējams, arī uzsākt nodarbinātību pēc projekta individuālās programmas īstenošanas.

Runājot ar jauniešiem, kuri iesaistījušies vai pabeiguši projektu, ir ļoti daudz labu atsauksmju un sekmīgu risinājumu.

JAUNIETI, ja vēlies uzsākt algotu darbu, izpēti projekta «PROTI un DARI!» iespējas! Ja esi jauniešs, vecumā no 15 līdz 29 gadiem, pašlaik nemācies, nestrādā algotu darbu un neesi reģistrēts Nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbnieks, bet vēlies mainīt savu dzīvi, tad piesakies dalībai projektā!

Lai iesaistītos projektā, sazinies ar projekta koordinatori Preiļu novadā Santu Ancāni – Novikovu, tālr. 29327010, e-pasts: santa.ancane@preili.lv

Santa Ancāne-Novikova,
Programmas vadītāja un koordinatore
Preiļu novadā

Sabiedriskais centrs «Smelteriešu cimdiņš» organizē izglītojošu nometni Salas pamatskolas jauniešiem

2018. gada 30. oktobrī biedrība «Sabiedriskais centrs «Smelteriešu cimdiņš»» iesniedza projekta pieteikumu «Sevis meklējumi dzīves labirintos» atklātajam projektu konkursam «Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas riska jauniešu iesaiste jaunatnes iniciatīvu projektos».

2018. gada 11. decembrī tika nolemts apstiprināt projekta «Sevis meklējumi dzīves labirintos» iesniegumu un piešķirt Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.8.3.4.0/16/I/001 «Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai» Jauniešu iniciatīvu projektu finansējumu EUR 4600,00 apmērā projekta īstenošanai.

Projekts tika uzsākts 2019. gada 1. maijā un ilgs 3 mēnešus – līdz 1. augustam.

Projekta mērķa grupa ir 25 pusaudži no 10–17 gadiem, kuri ir pakļauti dažādiem priekšlaicīgas mācību pamešanas riskiem – jaunieši no nepilnām ģimenēm, kur viens vecāks strādā ārpus ģimenes, kur ir atkarības problēmas, jaunieši ar mācību problēmām.

Galvenā aktivitāte ir četru dienu izglītojoša nometne Salas pamatskolas telpās, tās teritorijā un izbraukuma ekskursija uz Cēsīm 20. jūnijā.

Projekta mērķis: ilgtspējīgas sadarbības sistēmas veidošanas ietvaros organizēt izglītojošu, radošu atpūtas nometni, lai starp pašvaldību, skolu, pedagogiem un vecākiem veidotu saikni, kas bērniem un jauniešiem ar risku pārtraukt mācības sniegtu personalizētu atbalstu. Parādīt pusaudžiem pozitīvus dzīves piemērus, kas mudinātu pusaudžus sekot tiem, izglītojot jauniešus par veselīgu, aktīvu dzīvesveidu.

Daina Rubīne, projekta vadītāja

Projekti Preiļu novada attīstībai

Turpinās rotācijas apla izbūvi Rīgas un Brīvības ielas krustojumā

Preiļu novada pašvaldībā varam pamatoti lepoties ar dažādu projektu izstrādi un sekmīgu to īstenošanu – 2019.gada jūnijā tiek realizēti 50 projekti gandrīz 24,8 milj. eiro apmērā, tai skaitā 11,2 milj. eiro ir Eiropas Savienības (ES) līdzfinansējums.

Ielas, ceļi un cita infrastruktūra

Lielākais projekts ir Rietumu ielas izbūve (3,6 milj. eiro), kas savieno Rīgas un Daugavpils ielas un atslēgs pilsētas centru no smagā transporta kustības šajos virzienos. Projekta pirmsākumi ir jau no 2006. gada, bet ES līdzfinansējums tika piešķirts 2018. gadā. Būvdarbus kvalitatīvi veic AS «A.C.B.» un to pabeigšanas termiņš ir 31.12.2019. Pēc būvdarbu tehnoloģiskā pārtraukuma SIA «Ošukalns» turpina Rīgas un Brīvības ielu pārbūvi un rotācijas apla izbūvi (1,5 milj. eiro), kas paaugstinās satiksmes drošību vienā no noslogotākajiem krustojumiem un būs pozitīvs ieguldījums arī Preiļu pilsētas vizuālajā izskatā.

Ar ES atbalstu tiek pārbūvēti Preiļu novada pašvaldības ceļi (1,7 milj. eiro) – Saunas pagastā pabeigts ceļš «Lielie Anspoki», vasarā plānots pabeigt Aizkalnes pagastā «Rinči-Gorliški-Raudovka» un Saunas pagastā «Purmaļi-Lielie Anspoki». Turpinās plānveidīgs darbs pie drošas un efektīvas ūdensnoteces izveidošanas Preiļu pilsētā un tās apkārtnē, tāpēc ļoti būtiska ir pašvaldības nozīmes meliorācijas sistēmas pārbūve (90 tūkst. eiro) Preiļu novadā.

Ar pašvaldības finansējumu uzlabota infrastruktūra Preiļos, Celtnieku ielā, bet aizkavējas Viļānu ielas pārbūve, jo valstī šogad ir mainījusies kredīta piešķiršanas kārtība un ilgāk jāgaida uz finansējuma apstiprināšanu.

Eiropas Komisija ir atbalstījusi WiFi publisko pieejas punktu izveidošanas/ uzlabošanas projektu 15 tūkst. eiro apmērā, kas nodrošinās kvalitatīvākus interneta sakarus gan novada iedzīvotājiem, gan viesiem.

Uzņēmējdarbības vide

Novada uzņēmējdarbības vides attīstībai ar ES atbalstu paredzēta 2 industriālo teritoriju izbūve pie Rietumu ielas (3,4 milj. eiro), kur nomas tiesību izsoles rezultātā tiks piesaistīti uzņēmēji ar papildu investīcijām un radot vismaz 13 jaunas darba vietas. Uz līdzīgiem nosacījumiem 2020. gadā tiks izveidota vēl viena ražošanas noliktavu teritorija pie Meža ielas, radot vismaz 15 jaunas darba vietas. Veselības uzlabošanas un rekreācijas kompleksa izveidei Preiļos tiek aktualizēts būvprojekts, lai varētu atkārtoti sludināt būvdarbu iepirkumu. Kompleksam ar viesnīcu, restorānu/ banketu zāli, kafejnīcu ar vasaras terasi, konferenču zāli, 2 celiņu peldbaseinu, bērnu baseinu, SPA u.c. telpām arī paredzēta nomas tiesību izsole, un plānotas vismaz 18 jaunas darba vietas.

Gan esošo, gan topošo uzņēmēju ievērtību ir ieguvis pašvaldības organizētais Mazo un vidējo komercdarbību un saimnieciskās darbības veicēju projektu līdzfinansēšanas konkurss. Laikā posmā no 2011.–2018. gadam realizēti pavisam 56 projekti par kopējo summu 162,6 tūkst. eiro, tai skaitā 70,5 tūkst. eiro Preiļu novada pašvaldības atbalsts. 2019. gadā apstiprināti 9 projekti (iesniegti 13) 12751,36 eiro apmērā.

Izglītība

Divās lielākajās novada izglītības iestādēs – Preiļu 1. pamatskolā (PIP) un Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā (JEPVG) pabeigti būvdarbi (1,5 milj. EUR) un izremontētas mācību un internāta telpas, sporta zāle, palīgtelpas. Turpinās mēbeļu, informāciju tehnoloģiju, sporta un cita aprīkojuma iegāde (0,9 milj. eiro) mācību vides modernizēšanai, kas uzlabos gan skolēnu, gan skolotāju darba un mācību apstākļus. Izglītības pārvalde īsteno 4 ES projektus – izglītības kompetenču attīstībai, karjeras atbalstam un priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai. ERASMUS+

programmā iesaistījusies Pelēču pamatskola ar 2 projektiem, bet JEPVG – 1 projektā, kas sniedz vērtīgu pieredzi gan skolēniem, gan skolotājiem. PIP piedalās NORDPLUS programā un eTwinning projektos.

Ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzejs realizē 6 projektus vietējās vēstures, kultūras apzināšanā un popularizēšanā, Preiļu galvenā bibliotēka 2 projektos organizē tikšanās ar grāmatu autoriem un stāstnieku festivālu, un 2 projekti šogad jau pabeigti, bet Preiļu mūzikas un mākslas skola saglabās izcilā komponista Jāņa Ivanova piemiņu. Jauniešu centrs «ČETRI» realizē projektus «Proti un Dari» visā novada teritorijā un «Līdzās Tev!» Pelēču pagastā, ko ļoti atzinīgi jau novērtējuši dažādās aktivitātēs iesaistītie jaunieši.

Veselība, sports un sociālā aizsardzība

Novada iedzīvotāji gaida un aktīvi atbalsta pasākumus, kas tiek organizēti projektā «Pasākumi Preiļu novada vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei» sadarbībā ar SIA «Preiļu slimnīca», PBJSS, izglītības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām, tai skaitā veselīga uztura meistarklases, sporta sacensības u.c., kurās piedalās līdz pat 100 cilvēkiem pasākumā.

Tā kā Preiļu pilsētas stadions uzbūvēts 1959. gadā, un šogad var atzīmēt tā 60 gadus, tad likumsakarīgi un nepieciešami ir rekonstrukcijas darbi – Preiļu novada Bērnu un jauniešu sporta skolas (PBJSS) stadiona pārbūves 1. kārtā, kurai piesaistīts arī valsts budžeta finansējums. Darbus savlaicīgi un labā kvalitātē veic SIA «BUILIMPEKS». Projekta rezultātā būtiski uzlabosies stadiona skrejceļiņa segums, kas ļaus nodrošināt valsts līmeņa sacensības vieglatlētikā un futbolā.

Latgales plānošanas reģions un Latgales attīstības aģentūra atbalsta sporta aprīkojuma iegādi projektā «Riska grupas jauniešu sociālā integrācija, balstoties uz sporta aktivitātēm (Risk-Free)» (Latvijas–Lietuvas pārrobežu programmā), un tenisa kortu izbūvi Preiļu parkā projektā «Latgales reģiona

iedzīvotāju aktīva dzīvesveida iespēju paplašināšana (Aktīvs Latgalei)».

Pelēču pagastā tiks pabeigta bērnu rotaļu laukuma izbūve, kas paplašinās un uzlabos bērnu brīvā laika pavadīšanas iespējas. Preiļos 2018. gadā konkursā «Gimenei draudzīgākā pašvaldība» iegūto naudas balvu 15 tūkst. eiro apmērā pašvaldība izmanto esošo bērnu rotaļu laukumu labiekārtošanai pilsētā un aktīvās zonas laukuma iekārtošanai Kooperatīva ielā.

Preiļu novada Labklājības pārvalde turpina «Deinstitutionalizācijas pasākumu īstenošanu Latgales reģionā», un drīz tiks uzsākts arī jauns projektu grupu dzīvokļu izveidei personām ar garīga rakstura traucējumiem. Turpinās aktīvās nodarbinātības pasākums «Algoti pagaidu sabiedriskie darbi».

Projekti Preiļu muižas kompleksā un parkā

Preiļu novada pašvaldības ēkās Raiņa bulvārī 19 un Rēzeknes ielā 26 turpinās ES energoefektivitātes uzlabošanas projekti, kas ļaus ietaupīt līdzekļus šo ēku uzturēšanai un arī uzlabos speciālistu darba apstākļus. Preiļu pilsētiņā tiek īstenots ES projekts «Rīteiropas vērtības» (logu un durvju izbūve, daļēja sienu siltināšana), un parka galveno vārtu stabu restaurācija ar Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes līdzfinansējumu.

Šī gada 30. maijā tika iesniegti 2 pieteikumi Latvijas–Lietuvas–Baltkrievijas pārrobežu sadarbībai, kuros paredzēta Kapelas kapeņu atjaunošana un interaktīvās ekspozīcijas izveidošana projektā «Sabiedrības stiprināšana, izmantojot zinātni, lai uzlabotu dzīvi un apvienotu kultūrvēsturisko pagātni, tagadni un nākotni pārrobežu reģionā (DIGIMEM)» un bijušās Kalpu mājas pārbūve par Borhu Meistarmāju projektu «Radošā amatniecība kā tūrisma potenciāls (Crafts-tour)».

Veiksmīga starptautiskā sadarbība jau notiek vairākos pārrobežu programmu projektos: «Ekotūrisma attīstība Latvijā un Lietuvā, izmantojot ūdens resursus (Learn Eco Travel)» (līdz 30.11.2019.), «Gimenes digitālo aktivitāšu centru tīkla izveide dzīves kvalitātes un izglītības atbalstam Austrumaukštaitijā un Dienvidlatgalē (Network-DigiHubs)» (nobeiguma fāzē), «Dabas daudzveidības saglabāšana LV-LT pārrobežu reģiona mitrājos, izmantojot daudzveidīgus apsaimniekošanas pasākumus (Open Landscape)» (līdz 02.04.2020.).

Aktivitātes jūnijā tiek uzsāktas projektos: Latvijas–Krievijas programmā «Parki bez robežām» (parka celiņa un tiltiņu pārbūve, parka festivāls, apmācības u.c.) un «630 verstis pilnas sajūtām/ Sajūtu verstis» – Preiļu parkā tiks izveidots soliņš, kur ar dažādām skaņām būs sajūtama 19.gs. daba un leģendas, bet 19. gs. piemēroti tērpi Preiļu parka gdiem paspilgtinās vēsturisko noskaņu. Latvijas–Lietuvas–Baltkrievijas programmas projektā «Amatniecība bez robežām (Crafts)» paredzēta amatniecības aprīkojuma iegāde un projektā «Pārrobežu vēstures un kultūras mantojuma veicināšana ar muzeja inovāciju palīdzību (Museum 2020)» – digitālo tehnoloģiju izmantošana Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā.

Neskatoties uz sarežģītajiem darba apstākļiem pagaidu telpās, domes speciālisti sadarbībā ar pašvaldības struktūrvienībām un iestādēm turpina aktīvi strādāt pie dažādu projektu izstrādes un realizācijas, lai uzlabotu **Preiļu novada kopējo tēlu un veidotu to kā izglītībai, darbam un atpūtai pievilcīgu vietu.**

Sīkāka informācija par projektiem atrodama Preiļu novada mājaslapā: <https://preili.lv/attistiba/pasvaldibas-projekti/>.

Elīta Jermolajeva, Dr.oec.

Preiļu novada domes Attīstības daļas vadītāja

Savas aprīses iegūst jaunā Rietumu iela

Uzņēmējdarbība Preiļu novadā 2018. gadā

Pēc Lursoft datiem, aizvadītais bijis jau piektais gads pēc kārtas, kad Latvijā turpinājās pieaugt likvidēto uzņēmumu skaits. 2018. gadā valstī likvidēti 20746 uzņēmumi, reģistrēti jauni – 10660, kas ir zemākais jaunreģistrēto uzņēmumu skaits pēdējo 9 gadu periodā (Lursoft dati).

Preiļu novadā 2018. gadā likvidēto uzņēmumu skaits pārsniedza jaunreģistrēto skaitu, tomēr, salīdzinot ar diviem iepriekšējiem gadiem, pagājušajā gadā likvidēto uzņēmumu skaits novadā turpināja samazināties – novadā reģistrēti jauni 24 uzņēmumi, bet likvidēti – 26 (Lursoft dati). Likvidēto uzņēmumu augstākais punkts Preiļu novadā reģistrēts 2016. gadā, kad rādītājs gada laikā pieauga par 59,26%, un gada laikā tika likvidēti 43 uzņēmumi. Likvidēto uzņēmumu skaita pieaugums pēdējos gados nebūt nenozīmē strauju uzņēmējdarbības vides pasliktināšanos novadā, jo biežākais iemesls uzņēmumu likvidēšanai joprojām ir Uzņēmumu reģistra un VID darbs pie biznesa vides sakārtošanas, izslēdzot no reģistriem uzņēmumus, kuri ilgstoši neveic saimniecisko darbību, pastāv bez valdes vai neiesniedz gada pārskatus. Preiļu novada likvidēto uzņēmumu bilance pēdējo desmit gadu periodā rezultējies ar plusa zīmi. Periodā kopš 2009. gada Preiļu novadā reģistrēti 224 jauni uzņēmumi, bet likvidēto skaits bijis par 10 komersantiem mazāks – 214.

Preiļu novada ekonomisko bāzi 2018. gadā veidoja tā teritorijā esošie 663 uzņēmumi (Lursoft dati), no kuriem 41,79% ir zemnieku saimniecības, bet vēl 39,21% – sabiedrības ar ierobežotu atbildību un vairāk kā 500 fiziskas personas, kas ir saimnieciskās darbības veicēji.

Populārākās uzņēmējdarbības nozares Preiļu novadā:

1. Pārējā mazumtirdzniecība nespēcijētajos veikalos;
2. Jauktā lauksaimniecība;
3. Mazumtirdzniecība nespēcijētajos veikalos, kuros galvenokārt pārdod pārtikas preces, dzērienus vai tabaku;
4. Kravu pārvadājumi pa autoceļiem;
5. Zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana.

Preiļu novada lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma 2018. gadā:

1. A/S «Preiļu siers» 61,34 milj. EUR;

2. ražošanas komercfirma SIA «VEGA P» 5,60 milj. EUR;

3. SIA «Agrofirma «Turība»» 3,48 milj. EUR;

4. SIA «Zolva» 3,34 milj. EUR;

5. SIA «Preiļu slimnīca» 3,09 milj. EUR;

6. SIA «Preiļu saimnieks» 3,06 milj. EUR;

7. SIA «Agrolatgale Plus» 2,60 milj. EUR.

Bezdarbnieku skaits Latvijā jau vairākus gadus samazinās un darbspējas vecumā esošo iedzīvotāju skaits turpina sarukt. Vidējais bezdarba līmenis valstī pērn bija 5%, bet Preiļu novadā – 8,1%, kas ir viens no zemākajiem Latgales reģionā. Bezdarba līmeņa samazinājums saistīts ar ekonomikas izaugsmi, kā rezultātā radītas jaunas darba vietas, bet daļa iedzīvotāju uzdrošinājušies uzsākt savu biznesu.

Preiļu novada pašvaldība jau kopš 2011. gada rīko projektu konkursu, kuros iespējams pieteikties personām vai uzņēmumiem, kas vēlas īstenot savu biznesa ideju. 2018. gada MVK un SDV projektu līdzfinansēšanas konkursā tika iesniegti 16 projekti, no kuriem atbalstu saņēma 14 uzņēmēji, bet projektus īstenoja 13 uzņēmēji. Projektu aktivitātes galvenokārt paredz uzņēmumu materiāli tehniskās bāzes pilnveidošanu, esošo pakalpojumu efektivitātes paaugstināšanu un jaunu pakalpojumu ieviešanu. Projektu līdzfinansēšanai 2018. gadā tika izmantoti vairāk kā EUR 17 000. Lai kā no 2011. gada līdz 2018. gadam saņemti 65 uzņēmēju projekti, no kuriem atbalstīti 62 projekti. Uz 2019. gada 1. janvāri realizēti kopā 56 projekti par kopējo summu EUR 162 627,67, no kuriem Preiļu novada pašvaldības atbalsts ir EUR 70 501,70.

Kopš 2019. gada janvāra Preiļu novada Uzņēmējdarbības centrā, Kooperatīva ielā 6 (3. stāvā), pieejamas koprades telpas Atvērtā tipa birojā, kuras var izmantot jebkurš Preiļu novada uzņēmējs, iepriekš rezervējot darba vietu konkrētā laikā. Preiļu novada Uzņēmējdarbības centrs uzņēmēju atbalstam regulāri rīko arī izglītojošus seminārus un mācības uzņēmēju kompetenču un zināšanu pilnveidei. Jaunas zināšanas un aktuālu informāciju pērn ieguvuši vairāk nekā 300 uzņēmēji. Semināri tiek rīkoti vidēji vienu reizi mēnesī.

Uzņēmējdarbības centrā ikdienu iespējams saņemt konsultācijas:

- ✓ par biznesa uzsākšanu, biznesa plāna izstrādi, uzņēmējdarbības formas izvēli;
- ✓ finansējuma piesaisti, projektu izstrādi, sadarbības partneru meklēšanu;
- ✓ par Eiropas Savienības fondu, Biznesa inkubatora programmu, NVA pasākumu un Attīstības finanšu institūcijas ALTUM programmu pieejamību;
- ✓ piemērotu industriālo zonu atrašanās potenciāliem investoriem un uzņēmējiem.

2018. gadā tika sniegta vairāk kā 100 konsultācijas.

Jau trešo gadu uzņēmēju sadarbības platformas veicināšanai tiek organizētas tikšanās pie Preiļu novada uzņēmējiem. Pērn tika apmeklēti 8 uzņēmumi – SIA «Preiļu celtnieks», A/S «Preiļu siers», SIA «Salang P», keramikas māja «Jašas podi», z/s «Kalni», «Moto & Metal NESTER CUSTOM» mākslas galerijā, SIA «Himalayan International», SIA «VS TEKS», uzzinot šo uzņēmēju pieredzi un iepazīstoties ar uzņēmuma darbību.

Par neatņemamu Preiļu tradīciju kļuvi 5 tematisko mājražotāju amatnieku tirgi – Pavasara tirgus, Zāļu dienas tirgus, Tirgus iela pilsētas svētkos, Miķeļdienas tirgus un Ziemassvētku tirgus, kas kļūst arvien bagātāki ar piedāvāto ražojumu klāstu un pulcina mājražotājus un amatniekus teju no visas valsts.

Kopš 2015. gada Preiļu novada uzņēmējiem ir iespējams piedalīties LTRK rīkotajās Latgales reģiona uzņēmēju dienās. 2018. gadā pasākumā piedalījās SIA «VV jumti», z/s «Kalni», «Moto & Metal NESTER CUSTOM» mākslas galerija, kokapstrādes meistars Jānis Ziemeļis, mākslinieks, gleznošanas pakalpojumu sniedzējs Jānis Plivda, SPA «Laba Sajūta» īpašniece Kristīne Stašulāne, kā arī Preiļu novada TIC. «Moto & Metal NESTER CUSTOM» mākslas galerija izstādē saņēma balvu «EKSTRAVAGANTĀKAIS UZŅĒMUMS».

Ineta Liepniece,

Preiļu novada Uzņēmējdarbības konsultante

Preiļu novada uzņēmēji piedalās Latgales reģiona «Uzņēmēju dienās 2019»

Jau piekto gadu Preiļu novada pašvaldība finansē standu novada uzņēmējiem dalībai Latgales reģiona uzņēmēju dienās. Šogad pasākums notika 10. un 11. maijā Daugavpils Olimpiskajā centrā.

Dalība pasākumā uzņēmējam dod iespēju parādīt savus sasniegumus, iepazīties ar citu veikumu un dalīties savstarpējā pieredzē. Preiļu novads katru gadu šo iespēju piedāvā citiem uzņēmējiem, lai izaugsmes sākuma startu iedotu pēc iespējas vairākiem. Kopējais izstādes dalībnieku skaits – 137 dažādu nozaru uzņēmumi un iestādes.

Preiļu novadu pārstāvēja 7 uzņēmumi un Tūrisma informācijas centrs. Izstādē piedalījās SIA «Preiļu slimnīca», kas nodrošina kvalitatīvas medicīnas, rehabilitācijas un aprūpes pakalpojumus, popularizē veselīgu dzīvesveidu. Izstādē uzņēmums uzsvāru lika uz aktīvu darbību uzsākušo rehabilitācijas nodaļu un jaunizveidoto fitnesa centru. Veselīga dzīvesveida popularizēšanu turpina zīmola «Liepuziedi» vei-

dotāja, naturopāte un sporta speciāliste Lilita Kivleniece, piedāvājot gan skaistumkopšanas pakalpojumus, gan jogas nodarbības.

Viens no jaunākajiem dalībniekiem izstādē – tetovēšanas un permanentā meikapa darbnīca «KOSMOSS», ko pārstāvēja Olga Jermakova, nodarbojas ar mākslinieciski augstvērtīgu tetovēšanas un kvalitatīvu permanentā meikapa pakalpojuma sniegšanu. Juris Zīmelis, zīmola «Uzmet Goru» veidotājs, šajā vasarā uzsāk pārvietojamās mucveida pirts un akse-suāru nomas pakalpojumu nodrošināšanu. Lielākais bišu pārvaldnieks Preiļu novada Saunas pagastā ir Edgars Soldāns, kura pārraudzībā ir 500 bišu saimes un kurš nodarbojas ar visa veida biškopības produktu ražošanu. Izstādes apmeklētājiem bija iespēja gan nobaudīt, gan iegādāties šo veselīgo dabas velti. Ar bioloģisko dārzeņu standu izstādē piedalījās z/s «Mazie Gavari», kuriem ir pieredze tīru un augstvērtīgu dārzeņu audzēšanā jau vairāk kā 20 gadus. Z/s «Mazie Gavari» saimnieko harmonijā ar dabu,

ievērojot tūkstošgadīgas tradīcijas un labu lauksaimniecības praksi. Mājražotāju tirdziņā savu produkciju piedāvāja vīndare un piparkūku meistare Irena Koleđa, z/s «KALNI» īpašniece.

Šogad tradicionālā izstādē tika transformēta Biznesa un karjeras iespēju festivālā – formātā, kas atbilst mūsdienu aktīvajām un dinamiskajām izmaiņām pārplīnājam laikam.

«Uzņēmēju dienas Latgalē 2019» atklāšanā klātesošos uzrunāja Daugavpils pilsētas domes, LTRK vadība, kā arī Citadele banka un Nodarbinātības Valsts aģentūras pārstāvji, pēc tam sekoja biznesa forums, ko moderēja LTRK valdes priekšsēdētājs Jānis Endziņš.

Par Latvijas ekonomikas iespējām un izaicinājumiem 2019. gadā uzstājās bankas «Citadele» ekonomists Mārtiņš Āboliņš, par Daugavpils inovatīvo uzņēmumu lības prakses piemēriem stāstīja Daugavpils pilsētas domes Attīstības departamenta vadītāja Daina Krīviņa, Mārketinga akadēmijas lektors, biznesa konsultants, uzņēmējs Jānis Kļaviņš runāja par to, kā inovācijas palīdz mainīties un domāt savādāk, par inovācijām mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un to ieviešanas iespējām informēja Inovāciju Tehnoloģiju centra Izpētes nodaļas vadītāja Līga Brasliņa.

Foruma noslēgumā TestDevLab Sabiedrisko attiecību direktors Kristaps Skutelis stāstīja par Tehnoloģiju klātesamību un nozīmi mūsdienu procesos.

Pasākumā notika arī vairākas ekspertu paneldiskusijas.

Kopā sanākšana, skats uz savu un citu darbību no malas ir nepieciešams, lai izvērtētu, analizētu, ņemtu vērā, īstenotu un augtu. Šogad izstādes dalībnieki bija pārsteigti par mazo apmeklētāju skaitu. Mazais mērķis – apmainīties iespaidiem un pieredzi savā starpā – tika sasniegts, bet lielais – dot vēstījumu plašākai sabiedrībai, potenciāliem sadarbības partneriem un jauniem noieta tirgiem – netika. Pašvaldība pārvērtēs ieguvumus no dalības izstādē un lems par turpmāko dalību tajā.

Uzņēmēju dienas rīko Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera.

Ineta Liepniece

Kapusvētki Saunas pagasta Priekuļu kapsētā notiks 7. jūlijā plkst. 15.00, nevis kā tika norādīts maija mēneša «Preiļu Novada Vēstis» izdevumā.

Ar pašvaldību var sazināties caur mobilo aplikāciju

Preiļu novada pašvaldība atgādina, ka iedzīvotājiem ir iespēja ziņot par problēmjautājumiem novadā, izmantojot bezmaksas aplikāciju «Mobio.lv» viedtālrunī vai planšetdatorā.

Nolūzis koks, ielu apgaismojuma traucējumi, nelegāla izgāzuvē, nepareizi novietota automašīna, netīrīts ceļš, sabiedriskās kārtības pārkāpumi vai nodarīts kaitējums apkārtnē – nofotografē notikušo, informē pašvaldību un seko līdzi risinājumam mobilajā aplikācijā!

Uzdevuma izpildei būtiskākais parametrs ir precīzu koordinātu norādīšana. Lai ziņojums nonāktu pie atbildīgā dienesta, sūtīt informāciju no fiksētās vietas, aplikācija automātiski noņems foto uzņemšanas vietu, savukārt sūtīt no citurienes, lietotājam pašam jānorāda koordinātas. Izvēloties sadaļu Valsts ceļi, ir iespējams sūtīt ziņu arī par valsts nozīmes autoceļiem.

Preiļu novada pašvaldība aicina aplikācijas lietotājus ņemt vērā, ka tā nav operatīvais dienests un reaģēšana uz ziņojumiem nav tūlītēja. Vēršam uzmanību, ka aplikācijas ziņojumi tiek apstrādāti tikai darba dienās un darba laika ietvaros. Gadījumos, kad nepieciešama tūlītēja reaģēšana uz ārkārtas situāciju vai nelikumībām, aicinām sazināties ar atbildīgo dienestu telefoniski.

Lai kļūtu par «Mobio.lv» lietotāju, aplikācija «Mobio.lv» bez maksas jāinstalē mobilajās ierīcēs Apple Store vai Google Play.

Jolanta Upeniece

Atbalsts labdarībai un brīvprātīgā darba popularizēšanai

Nodibinājums «Viduslatgales pārnovadu fonds» ir uzsācis projekta «Labdarības un brīvprātīgā darba atbalsts un popularizēšana» īstenošanu. Tas aptverš Preiļu, Aglonas, Līvānu, Riebiņu un Vārkavas novadus no 2019. gada maija līdz oktobrim.

Projektā tiks iesaistīti organizācijas dibinātāji, darbinieki un brīvprātīgie darbinieki, visu piecu novadu jaunieši – brīvprātīgā darba veicēji un novadu iedzīvotāji. Projekta ietvaros Fonda dibinātāji, darbinieki un brīvprātīgie darbinieki kardinās jaunas ziedojumu piesaistes taktikas un apsvērs brīvprātīgā darba popularizēšanas iespējas. 24 jaunieši apgūs brīvprātīgā darba īstenošanas praktiskās iemaņas. Visu piecu novadu iedzīvotāji tiks aicināti piedalīties ar savām idejām un redzējumu Apkaimes ideju darbnīcās Preiļu novadā, Aglonā, Riebiņos, Vārkavā un Līvānos. Projekta kulminācijas pasākums, kam jau tagad aicinām ikvienu rezervēt laiku dalībai, ir Aktīvo iedzīvotāju forums «Darām pa savam». Forums notiks oktobra pirmajā nedēļā Preiļos, pulcinās vairāk kā simts piecu novadu iedzīvotājus, kam nav vienaldzīga sava dzīves un kopienas telpa.

Projekta ietvaros tiks veidots video materiāls par labdarības un brīvprātīgo darbu Viduslatgalē. Lai iedrošinātu iedzīvotājus ziedot un atvieglotu ziedošanas procedūru, tiks izveidota iespēja ziedot elektroniski Viduslatgales pārnovadu fonda mājaslapā.

Projektu «Labdarības un brīvprātīgā darba atbalsts un popularizēšana» (proj. nr. 2019.LV/NVOF/DAP/007/11) finansiāli atbalsta Sabiedrības integrācijas fonds no Kultūras ministrijas piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem. Projekta kopējās izmaksas ir EUR 10747,08.

Viduslatgales pārnovadu fonds ir vienīgā vairākus novadus aptverošā labdarības organizācija Latgalē. Vairāk informācijas par fondu organizācijas mājaslapā www.vlpf.lv

Evija Caune

Preiļu novadā var pieteikties mācībām pieaugušajiem 57 programmās

Visā Latvijā turpinās ceturrtā pieteikšanās kārtā Eiropas Savienības (ES) fondu pieaugušo izglītības projektā «Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide», kuru īsteno Valsts izglītības attīstības aģentūra. Strādājošie vecumā no 25 gadiem to var ātri un ērti izdarīt tiešsaistē līdz 28. jūnijam.

Preiļos šogad var pieteikties 57 mācību programmās. Pirmoreiz var pieteikties mācībām mūžizglītības kompetencēs, kas palīdz iegūt dzīves garumā noderīgas prasmes, lai pielāgotos izmaiņām darba tirgū. Preiļu novadā šīs kompetences var apgūt kādā no 23 izglītības programmām, kuru klāstā ir tādas mācības kā komandas darba vadīšanas ABC, profesionālā angļu valoda mehāniķiem, digitālās prasmes darba vajadzībām, iecere veiksmīgai uzņēmējdarbības uzsākšanai un citas.

To vidū ir sešas programmas Preiļu novadā, kurās var iegūt darba tirgū pieprasītu profesiju – ēku būvtehniķis, konditora palīgs, elektromontieris, šuvējs, loģistikas darbinieks, noliktavas darbinieks.

Pirmo reizi projekta laikā pieteikšanās norit tiešsaistē mājaslapā www.macibaspieaugusajiem.lv. Iedzīvotājiem vairs nav jāšūta pieteikums e-pastā vai jādodas uz izglītības iestādi klātienē.

Ja strādājošajiem nepieciešams informatīvs atbalsts piemērotāko mācību izvēlei vai nav iespēju pieteikties mācībām tiešsaistē, konsultācijas un iespēju pieteikties klātienē nodrošina pieaugušo izglītības koordinatori. Visu koordinātoru kontakti pieejami www.macibaspieaugusajiem.lv.

Mācībām var pieteikties strādājoši un pašnodarbināti iedzīvotāji vecumā no 25 gadiem līdz neierobežotam vecumam, tostarp jaunie vecāki bērna kopšanas atvaļinājumā, saglabājot darba attiecības, un strādājoši pensionāri. Ikviens strādājošais var mācīties šī projekta ietvaros vienu reizi.

Labklājības pārvalde turpina attīstīt ģimenei draudzīgas darba vietas ideju

Turpinot aizvadītajā gadā sekmīgi notikušo akciju «Darbā bērni», 4.jūnijā iestādes darbinieku bērni atkal pulcējās savu vecāku darba vietā, lai atraktīvā veidā iepazītu to jomu, ar ko vecāki nodarbojas ikdienā. Dalība šajā akcijā ļauj pievērst arī darba devēju uzmanību tam, ka ir nepieciešams meklēt līdzsvaru starp darbu un ģimenes dzīvi, tādejādi sekmējot savu darbinieku lojalitāti.

Kanapē «ēzu» gatavošana, kas notika kopā ar Dienas aprūpes centra apmeklētājiem, bija pirmā no akcijas aktivitātēm, kas ne tikai ļāva nodoties kulinārās nodarbības priekiem, bet arī rosināja bērniem saprast atšķirīgo mums līdzās. Laikietilpīgākā un «napietnākā» akcijas daļa bija orientēšanās spēle, kad bērniem pēc norādēm vajadzēja atrast attiecīgā darbinieka kabinetu, kurā paslēpti dažādi fotoattēli ar jautājumiem no krustvārdu mīklas. Jautājumi, protams, par un ap vecāku darba vietu. Lai akcijas norise paliktu atmiņā, bērni savas radošās spējas izpauda no dažādiem rokdarbu materiāliem izveidojot Labklājības pārvaldes logo. Visnotaļ neparasta bija pēdējā aktivitāte – uzdevums salikt puzzle no darbinieku kopbildes.

Šogad akcijas norise notika ar jaunu mērķi – iepazīstināt darbinieku bērnus un rudens mēnešos arī citus skolēnus ar to, ka Labklājības pārvalde ir atvērta ikvienam bērnam, kurš nonācis grūtā situācijā. No 4. jūnija pārvalde ir sociālās akcijas «Draudzīga vieta bērnam» dalībnieks, par ko liecina uz pārvaldes durvīm un logiem redzamās uzlīmes ar akcijas simboliem – iespēju bērnam uzlādēt mobilo telefonu, iespēja uzskatīties telpās, ja

ārā ir sliktas laiks vai bīstama situācija uz ielas, iespēja apmeklēt tualeti un padzerties. Ceram, ka arī citas iestādes un uzņēmēji Preiļos būs ieinteresēti būt sociāli atbildīgi, sekojot pārvaldes piemēram, kura Preiļos pirmā no iestādēm izvēlējusies būt draudzīga vieta bērnam.

Anita Gāga,

Preiļu novada Labklājības pārvaldes direktora vietnieks administratīvi saimnieciskajos jautājumos

SIA «Preiļu slimnīca» audiologopēds turpmāk varēs veikt arī miofunkcionālo terapiju

Sākot ar jūniju, SIA «Preiļu slimnīca» Rehabilitācijas nodaļā pieejams jauns pakalpojums – miofunkcionālā terapija.

Kā vēsta šīs terapeitiskās metodes definīcija – miofunkcionālā terapija (turpmāk – MFT), ir starpdisciplināra pieeja, kas tiešā veidā ietekmē lūpu, mēles, vaigu un sejas muskulatūras pareizu attīstību un to funkciju uzlabošanu – elpošanu, zišanu, rīšanu, košļāšanu, kā arī runu. Terapijas pamatprincips ir mutes, sejas un kakla muskulatūras darbības pārskanošana, izmantojot vingrinājumu sistēmu. Visefektīvākā terapija darbojas līdz 8 gadu vecumam. Pēc 8 gadiem ir liela varbūtība, ka MFT būs jāpapildina ar ortodontiju.

Ar šīs terapijas palīdzību ir iespējams koriģēt nepareizu sakodienu un pozitīvi ietekmēt ortodontisko ārstēšanu, mazināt rīšanas traucējumus un uzlabot gremošanas orgānu stāvokli, uzlabot skaņu izrunu un elpošanas kvalitāti, kas viennozīmīgi uzlabos arī miega kvalitāti.

Ilze Mikule, kura jau pieņem pacientus kā audiologopēds, ir apguvusi Latvijas Audiologopēdu asociācijas organizēto apmācību kursu OROMiofunkcionālajā terapijā, iegūstot 2. līmeņa apliecību gan par teorētisko, gan praktisko zināšanu apguvi.

Pierakstīties uz konsultāciju var katru dienu no plkst. 8.00 līdz 17.00, zvanot uz Rehabilitācijas nodaļu pa tālruniem 65307748, 26413288. Audiologopēde Ilze Mikule pacientus Preiļos pieņem katru piektdienu no plkst. 13.00 līdz 18.00.

Pirmajā vizītē tiek noskaidrotas pacienta sūdzības, pacientam tiek veikta vispārējā izmeklēšana un noteikts ārstēšanas plāns, otrajā vizītē tiek uzsākta miofunkcionālā terapija, kas ilgst ne mazāk kā 12-24 nedēļas (bērniem līdz 14 gadu vecumam uz vizīti jāierodas ar pieaugušo, kurš vēlāk palīdzēs bērnam vingrinājumus izpildīt mājās). Turpmākajās vizītēs tiks apgūti jauni vingrinājumi un nostiprināts jau panāktais progress.

Trenažieri SIA «Preiļu slimnīca» Rehabilitācijas nodaļā

SIA «Preiļu slimnīca» Rehabilitācijas nodaļā iegādāti jauni trenažieri, kas atvieglos fizioterapeitu darbu ar pacientiem, kam ir balsta un kustību aparāta saslimšanas, kam ir ceļa vai gūžas endoprotēzes, pēc operācijām, insulta, traumām un dažādām citām saslimšanām. Šobrīd iegādāts velo trenažieris, kas atradīsies Rehabilitācijas nodaļā un skrejceļiņš, kuru paredzēts izmantot Terapijas nodaļā.

Fizioterapeiti katru dienu dodas uz Terapijas nodaļu, kur strādā ar veciem cilvēkiem, kā arī ar cilvēkiem pēc traumām vai smagām saslimšanām. Nereti viens no svarīgākajiem fizioterapeita uzdevumiem Terapijas nodaļā ir iespējami ātri uzsākt rehabilitāciju, nostiprinot cilvēka muskulatūru, atjaunojot kustīgumu. Jaunais skrejceļiņa trenažieris dod iespēju pacientiem fizioterapeita uzraudzībā veicināt tās muskulatūras nostiprināšanu, kas atbild par iespēju staigāt. Trenažieris palīdzēs veidot pareizu gaitas stereotipu un ļaus nodrošināt pietiekamu kustību aktivitāti ikvienam pacientam, kamēr viņš atrodas stacionārā.

Rehabilitācijas nodaļas vadītāja Anita Sudnika atzīst, ka nodaļā ir liels skaits pacientu, kuriem nepieciešams nodrošināt pakāpeniski pieaugošu un organismam pietiekošu slodzi. Balsta un kustību aparāta saslimšanu gadījumā, kā arī pēc traumām un operācijām bieži nepieciešamas izstrādāt kustību apjomu locītavām. Velotrenažieris lieliski palīdz šādā gadī-

jumā. Velotrenažieris izmantojams arī pacientiem, kam nepieciešama svara kontrole vai elpošanas sistēmas treniņš.

Uzsākts projekts «Draudzība abos virzienos»

2018. gada 11. decembrī tika apstiprināts biedrības «Savai skolai» projekta «Draudzība abos virzienos» iesniegums un piešķirts Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.8.3.4.0/16/I/001 «Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai» Jauniešu iniciatīvu projektu finansējums EUR 4600,00 apmērā.

Projekts tika iesākts 2019. gada 1. jūnijā un ilgs 3 mēnešus – līdz 2019. gada 2. septembrim. Galvenā projekta aktivitāte ir 3 dienu nometne «Draudzība abos virzienos», kurā jaunieši caur neformālās izglītības metodēm attīstīs komunikācijas, līdzdalības prasmes, attīstīs personīgo pilnveidi un motivāciju.

Projekta mērķa grupa ir 25 jaunieši vecumā no 13 līdz 17 gadiem, kuri ir pakļauti dažādiem priekšlaicīgas mācību pamešanas riskiem: ar mācību darbu vai izglītības iestādes vidi saistītiem riskiem (neattaisnoti mācību kavējumi, grūtības mācībās, konflikti ar klases biedriem, pedagogiem, vardarbība u.c.), ekonomiskiem riskiem (apgrūtināta nokļūšana uz skolu, materiālie apstākļi, pienākumi mājās, kas traucē mācībām u.c.), ar ģimeni saistītiem riskiem (vecāki ilgstošā prombūtnē, pieskata brāli/māsu, vecāku atkarība, konflikti/vardarbība ģimenē, vecāku nepietiekams atbalsts vai pārlieku liela iesaiste u.c.).

Projekta ietvaros tiks uzlabotas attiecības ar vienaudžiem, jauniešos tiks attīstīti konfliktu risināšanas prasmes, saskarsmes un komunikācijas prasmes, tiks paaugstināta motivācija mācīties un uzlabots katra jaunieša pašvērtējums un pašsajūta sabiedrībā. Līdz ar to uzlabosies jauniešu mācību iestādes iekšējā vide un attiecības klasē – gan ar pedagogiem, gan vienaudžiem. Jauniešu ģimenēs stiprināsies vecāku un bērnu attiecības, uzlabosies situācijas ģimenēs.

Sintija Ančeva, projekta vadītāja

Salas pamatskolai – 100 gadu jubileja

4. maijā Salas pamatskolā tika svinēti trīskārši svētki – Latvijas Neatkarības atjaunošanas diena, skolas 100 gadu jubileja un absolventu 5. salidojums.

Salas pamatskolas direktores vietniece izglītības jomā Valentīna Madalāne pastāstīja par skolas jubilejas svinībām, kuru laikā tika pāršķirtas izglītības iestādes vēstures lappuses, skanēja viesu uzrunas, pedagogu un absolventu atmiņas, skolēnu, skolotāju un absolventu koncerts.

Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda pedagogiem un darbiniekiem pasniedza pašvaldības Pateicības par ilggadēju profesionālo darbu un ieguldījumu skolas attīstībā. Par godu skolas simtgadei tika izdota Absolventu grāmata, kuru saņēma absolventi, skolotāji un ciemiņi.

Skolas pirmsākumi Smelteru apkārtnē meklējami 1919. gadā. Sākumā skola atradās vairākās zemnieku mājās, tai ir bijuši arī vairāki nosaukumi. Ilgus gadus Salas pamatskolā strādājuši vairāki skolotāji – Veronika Meikulāne, Vera Kuzmina, Paulīna Pušmucāne, Lūcija Ūzuliņa, Aleksandra Valaine, Jānis Podnieks, Tekla Gribuste.

Skolu vadījuši vairāki direktori. Tūlīt pēc otrā pasaules kara skolas saimnieks bija Benedikts Mičulis, nākamā direktora Jāzepa Anspoka vadībā skolā un ciematā izveidojās rosīga kultūras dzīve. Vincents Valainis skolu vadīja 20 gadus, vēlāk stafeti pārņēma sabiedriska un interesanta cilvēks Georgijs Mihailovs. 11 gadus ceļu no Preiļiem uz Smelteriem mēroja direktore Natālija Vagale, kura lielu vērību pievērsa skolēnu disciplīnas jautājumam un stundas neaizskaramī-

bai. 26 gadus Salas pamatskolu vadīja Valentīna Liniņa. Direktores vadības laikā skola ieguva jaunu elpu, savādāku skatījumu uz daudzām lietām. Skolā viena no pirmajām Latvijā tika atvērta pirmsskolas grupiņa, vēlāk – internāts. Nozīmīgs ieguldījums skolas attīstībā bija dalība dažādos projektos, tika atbalstīti jaunie talanti un realizētas radošas idejas. Plašu rezonansi guva Dvīņu un Kreiļu saieti, kā arī daudz bērnu ģimeņu pasākumi.

Tagad skolas saimnieces pienākumi uzticēti Anitai Vjakei, un skolas kolektīvs turpina iesāktās tradīcijas. Izglītības iestādē strādā skolotāji, kuriem Salas pamatskola ir vienīgā darba vieta – Irēna Pastare, Zita Pastare, Irita Vaivode, Anita Vjake, Valentīna Madalāne. Viss pedagoģiskais darbs mūžs aizvadīts skolotājām Renātei Lozdai, Lilijai Upeniecei, Silvijai Prikulei. Četri pedagogi ir Salas pamatskolas absolventi. Šobrīd skolā aktīvi darbojas folkloras kopa «Dzeipureņš», augstus sasniegumus gūst sportisti starpnovadu, Latgales un valsts mēroga sacensībās (skolotājs Jānis Ondzuls), labus rezultātus skolēni uzrāda starpnovadu mācību priekšmetu olimpiādēs, piedalās valsts olimpiādēs. Izglītības iestāde veic arī kultūras centra funkcijas – aktīvi darbojas folkloras kopa «Golūda», tiek organizēti pasākumi vietējās kopienas iedzīvotājiem. Iepriekšējā vasarā skolā notika Latvijas lauku kopienu Forums un Sporta spēles, skola iesaistījies Latvijas Universitātes rīkotajā ekspedīcijā profesora Janīnas Kursītes-Pakules vadībā.

Novēlam Salas pamatskolas kolektīvam jaunus, inovatīvas idejas un radošu turpmāko darbu!

Maija Paegle

Atklāta apdzīvotās vietas «Zalta dybyns» zīme

2. jūnijā Saunas pagastā svinīgi atklāta apdzīvotās vietas «Zalta dybyns» zīme. Pasākumā piedalījās filoloģe, Saeimas deputāte Janīna Kursīte-Pakule, Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda, Saunas pagasta pārvaldes vadītājs Raimonds Rubins, Smelteru folkloras kopa «Golūda» (vadītājs Aigars Krekels), tūrisma firmas «Impro» 40 ceļotāji, īpašais pasākuma tēls – Varde, vietējie iedzīvotāji un daudzi interesenti.

Viena no idejas īstenotājām, Salas pamatskolas direktore Anita Vjake pastāstīja, ka pasākums bija organizēts latgaliskā stilā – ar dažādām interesantām izdarībām, dziedāšanu, rotaļām un mielastu.

Oficiālo apdzīvotās vietas zīmi atklāja Maruta Plivda un Raimonds Rubins. Idejas autoriem un galvenajiem atbalstītājiem bija īpašs gods – iestādīt piecus ozolus kā simbolu idejas turpināšanai un attīstībai.

Pasākuma dalībniekiem bija iespējams piedalīties dažādās jautrās izdarībās – ejot pa tiltiņu pāri netāļajai upītei iedomāties vēlēšanu, dziedāt, iet rotaļās kopā ar «Golūdu» un piepildīt senu tautas ticējumu – divatā apņemt apkārt brangi izaugušu ozolu un jebkurā «Zalta Dybyna» vietā izrakt zeltu. Arī pasākuma viesus mājupceļā vēl gaidīja pārsteigums – simboliski izveidoti vārti. Ikvienam tika cienāts ar vietējo saimnieču gardo mielastu. Interesantu notikumu ar austām jostām, prievītēm un koka izstrādājumiem kuplināja vietējie amatnieki.

Zīmes dizaina autore ir Preiļu novada domes arhitekte Agnija Pastare, tās veidotājs – Preiļu metālmākslinieks Aleksandrs Ņesterjuks.

Apdzīvotā vieta «Zalta dybyns» jau iepriekš bija atrodama dažādās kartēs, tomēr šāda pasākuma ideja dzima pagājušajā gadā, kad Janīna Kursīte-Pakule vasarā kopā ar studentiem bija ieradies folkloras ekspedīcijā Saunas pagastā. Nedaudz vēlāk radusies doma tika izklāstīta pašvaldības vadītājam Marutai Plivdai un Saunas pagasta saimniekam Raimondam Rubinam, kuri to atbalstīja un palīdzēja realizēt.

Pēc kuplā pasākuma saimniecības «Bucinieki» saimnieki Maija Pudule un Kaspars Pudulis, kuru īpašumā uzstādīta amizantā nosaukuma «Zalta dybyns» zīme, ir apņēmības pilni darboties un veidot jaunu un interesantu tūrisma objektu.

Maija Paegle

Preiļu 2. vidusskola uzņem skolēnus

Preiļu 2. vidusskola uzņem skolēnus ar pamatskolas izglītību 10. klasē bez iestājpārbaudījumiem:

- vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programmā (kods 31011011), licence Nr.V-4236,
- vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena 10., 11. un 12. klasē (neklātienēs) programmā (kods 31011013), licence Nr. A109,
- vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena

10., 11. un 12. klasē (tālmācības) programmā (kods 31011014), licence Nr. A110.

Iesniedzamie dokumenti: iesniegums, dokuments par iepriekšējo izglītību, medicīniskā karte.

Preiļu 2. vidusskola uzņem skolēnus 1.–9. klasē pamatizglītības mazākumtautību programmā (kods_21011121, 2. modelis), licence Nr.A98.

Dokumentus pieņem darba dienās no plkst. 9.00 līdz 15.00.

Preiļu 2.vidusskolas administrācija

SPORTS

Preiļu jaunie galda tenisti pārved mājās sešus čempionu kausus un gatavojas nākamajiem startiem

26. maijā Rīgā norisinājās Latvijas Jaunatnes meistarsacīkstes galda tenišā minikadetu («D») grupā (2008. gadā dzimušie un jaunāki). Preiļu Bērnu un jauniešu sporta skolas jaunie sportisti un viņu treneris Anatolijs Isajevs no turnīra atgriezās Preiļos, atvedot līdz 6 iegūtos uzvaras kausus. Divi čempionāta kausi palika Rīgas klubu īpašumā.

Anatolijs Isajevs pastāstīja, ka preilieši cīnījās godam un parādīja treniņos un sacensībās iegūto meistarību. Franciska Liniņa ierindojās 1. vietā vienspēlē meitenēm, kopā ar Rīgas kluba sportisti izcīnīja uzvaru meiteņu dubultspēlēs. Jauktajās dubultspēlēs 1. vietā pārliecinoši ierindojās Kristiāns Kivlenieks kopā ar Francisku Liniņu. Zēnu dubultspēlēs uzvaras laurus plūca Kristiāns Kivlenieks un Rinalds Trokša. Kristiāns Kivlenieks izcīnīja arī otro vietu individuālajās sacensībās zēniem.

Meistarsacīkstēs piedalījās galda tenisti no četriem Rīgas klubiem un vairākiem Latvijas novadiem – Rucavas, Kuldīgas, Bauskas, Iecavas, Salaspils un Preiļiem. Kopā sacensībās startēja 27 zēni un 17 meitenes.

Anatolijs Isajevs informēja, ka Latvijas meistarsacīkstēs 1. vietas ieguvējus apbalvo ar kausiem, un tos iegūst uzvarētāji vienspēlē meitenēm, vienspēlē zēniem, dubultspēlēs zēniem, dubultspēlēs meitenēm un jauktajās dubultspēlēs. Šogad tikai nedaudz pietrūka, lai tiktu atkārtots 2008. gada rekords, kad toreizējie Preiļu jaunie galda tenisti mājās pārveda septiņus kausus.

Maija Paegle

Preilieši ar sasniegumiem atgriežas no starptautiska džudo turnīra

18. maijā Rēzeknē, Valsts robežsardzes koledžas Sporta mācību centrā norisinājās Sporta kluba «Dinamo LAT» organizētais X Starptautiskais «Dinamo džudo talantu kauss 2019», kurš jau tradicionāli tiek rīkots ar mērķi popularizēt džudo cīņu Latgales reģionā, iesaistīt bērnus un jauniešus džudo nodarbībās, kā arī popularizēt Dinamo kustību Latvijā.

Sacensības pulcēja 352 dalībniekus no 26 klubiem, kuri pārstāvēja Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Baltkrievijas, Krievijas un Austrijas valstis. Savas sportiskās prasmes turnīrā pārbaudīt devās arī Preiļu jaunie džudisti.

Preiļu džudo kluba «Jaunība LV» treneris Aleksejs Sapegins informēja, ka sacensībās mūsu sportisti guvuši labus rezultātus un mājup pārradušies ar medaļām. Vislabāko rezultātu uzrādīja Ilja Volkovs, izcīnot 2. vietu savā vecuma un svara kategorijā, 3. vietas izdevās izcīnīt Mārcim Madelānam un Dominikam Verzem, 5. vietā ierindojās Dāvids Verze un 7. vietā – Arturs Valters.

Kā minēja treneris, sportistiem sezona faktiski ir noslēgusies, vasarā ieplānota dalība Latvijas spartakiādē, tāpēc novēlam džudistiem patīkamu atpūtu pēc veiksmīgi aizvadītas sezonas.

Jolanta Upeniece

